

„Edinost“

reža enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročilna znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

„Mea culpa“.

Laški liberalni židovski listi niso še začeli gonje proti našemu kandidatu za V. kurijo, dr. Otokarju Rybářu. Dasi je naš slovenski kandidat kristijan, vendar so ga Židje puščali do sedaj pri miru. Ali česar niso še storili laški brezverci in Židje, česar niso torej še storili laški irredentovci- nekristijani — to je že storil laški katoliški list »L'Amico«, list, katerega uredjuje, pišejo in podpirajo laški katoliški duhovniki.

Laški katoliški duhovniki so torej najhitreje občutili potrebo, da so se zagnali proti našemu kandidatu dr. Rybářu, ki je sprejel baš oni in isti krst, kakoršnega so prejeli oni laški katoliški duhovniki, in kateremu s krščanskega stališča ne morejo ničesar očitati.

Poglejmo torej, kaj pišejo ti pobožni laški svečeniki! Najprej pravijo v svojem katoliško-framasonskem listu, da je dr. Rybář Ljubljčan, da smo mi tržaški Slovenci v Trstu p t u j e i, da se za dr. Rybářa trž. ljudstvo ne zmeni.

Dr. Rybář Ljubljčan! Častiti gospodje, ali je greh, če je človek Ljubljčan? Ali se mora v Trstu Ljubljčane prezirati in sovražiti? Sicer pa Vi dobro znate, da je dr. Rybář po avstrijskih zakonih Tržačan, kakor kak: Mioni, Pederzoli, ali Buttignoni. Morda pa za vas ne veljajo več avstrijski zakoni? Ali ste že preko luže? Rada bi znala, kako ste napravili dr. Rybářa za Ljubljčana? E, vaša morala dosti prenaša!

Slovenci smo v Trstu ptujci! Ojti sveta laška pobožnost! Slovenci smo bili tu, smo in ostanemo tu, ne ptujci, ampak domačini! In Vi, pobožni laški duhovniki ne veste še tega? In če veste to, čemu pišete tako? Iz ljubezni do onega ljudstva našega morda, ki Vam polni Vaše prazne latinske cerkve? Iz hvalečnosti do onega pobožnega slovenskega ljudstva, ki je tu, da morete tudi Vi živeti? Ne, ne, o laška gospoda v duhovski obleki: tam, kjer stoji cerkev sv. Antona novega, tam je rasla slovenska smokev in še celo tam, v cerkvi sv. Petra, imate najlepši dokaz, da mi nismo ptujci v Trstu, ker tam stoji napis, ki Vas morda bode v oči, a oni napis je za nas velike važnosti, ker oni napis je v staroslovenskem jeziku — v glagolici!

Kaj vse so Lahji počenjali proti vernim Slovincem? Še slovenski »Oče naš« Vam dela skrbi. Pripetilo se je namreč, da je laški duhovnik v neki procesiji tu v Trstu prepovedal ljudstvu moliti po slovenski. In kaj delate sedaj proti slovenskemu petju v cerkvi?

Kaj delate proti slovenskim molitvam in pridigam?!

Slovenski jezik so Lahji odpravili iz cerkve sv. Justa! Grozno gonjo so zagnali proti slovenskemu napisu, proti blagoslovljenju nedolžne zastave pri svetem Jakobu. Vi ste imenovali to zastavo politično demonstracijo. A vedite, gospoda v duhovski suknji: Trst ni laško mesto in ne bo nikdar, čujete: nikdar! Obkoljeni ste od vseh strani od Slovanov in srce Vam že razjedajo Slovani. Trst je in bo glavno mesto Slovanov, tudi če bi te države ne bilo. Trst pa je sedaj v Avstriji glavno trgovinsko mesto! Avstrija je po veliki večini slovanska! Trst je po velikem delu odvisen od Slovanov! Če ste Lahji poitalijanjili toliko našega ljudstva, posrečilo se Vam je to, ker naše ljudstvo je dobro, ker naše ljudstvo je spalo, a se je to naše ljudstvo jelo zavedati, sedaj ustaja in zahteva svoje pravice.

Da se tržaško ljudstvo ne ogreva za dr. Rybářa — to je zopet laž. Tržaško ljudstvo, naše tržaško ljudstvo, je postavilo dr. Rybářa za kandidata in ga bo tudi volilo. In da boste še bolj poučeni, povemo Vam še to: Tržaško ljudstvo pojde v boj za dr. Rybářa z upanjem v zmago! Ste-li umeli?

Le nasprotujte, Vi pobožni možje v duhovski obleki, pobožnemu slovenskemu ljudstvu, in podite nas iz naših cerkv. Le podite nam jezik iz njih, le imenujte nas tržaške Slovence ptujce, le imenujte našega dr. Rybářa »Ljubljčana«, le podite nas v Ljubljano.... Ali ne čutite, da je konec vašemu latinstvu?

Pride čas, ko bodo v Trstu Vaše poitalijančene latinske cerkve prazne, ako bo po vašem, ki hočete, da bi se v njih šopirila le laščina in ne privoščate v njem mesta našemu milemu slovenskemu jeziku, od vseh zatiranemu, a od nas zvestih sinov in hčera tem bolj ljubljenu materinemu in zato nam svetemu jeziku. Ako pride do tega, takrat, o gospoda! točite ob svoja laška in latinska prsa: »Mea culpa«!

Govorila sem! — »Edinost« ni imela še v svojih predalih črkice iz mojega peresa. Da sem prišla za pero, krivi ste Vi, o laški duhovniki; prišla sem pero, da branim, kar sem podedovala po svojih prednikih, da branim, kar je bilo mojim pradedom najsvetejše — jezik in vero njihovo — jezik in vero, katera dva pojma sta bila mojim pradedom sveta, katera dva pojma sta meni, katera dva pojma sta sveta moji družini, mojim nedolžnim otročičem! Za to sveinjno, za katero pojdem v boj, prišla sem za pero, za to sveinjno se hočem boriti in ako cenjeni čitatelji

»Edinosti« najdete v bojnih vrstah ubogega zatiranega in od vseh zaničevanega slovenskega naroda tudi slovensko mater, sledite tudi Vi meni in zmaga bo naša....

Žene slovenske! Do sedaj smo molčale. Prepuščale smo našim možem, naj se oni bore za pravice našega naroda! Ali oni potrebujejo odmora pred presilnim navalom.

Kakor so se zagnale ženske junaških Burov na mnogoštevilnega sovraga, ne s peresom, temveč z orožjem v roki, tako zaženimo se tudi me, slovenske žene! Podpirajmo naše može in zmagati moramo!

Z Vami, italijansko-latinskimi duhovniki obračunamo še drugim načinom. Iz vstoka luč! Le drezajte, ali vseh vašemu drezanju bo le ta, da pride tem prej — čas obračuna!

Tržačanka

iz Pahor-Martelančeve najstarejše tržaške korenike.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 27. novembra 1900.

Volilno gibanje. Trst. Med tem, ko se voditelji združenih italijanskih strank še vedno potikajo za kulisami ter se ne upajo na svetlo se svojimi kandidaturami, pa jih je današnji »Avanti« nemilo presenetil s kandidaturu bivšega župana Dompierija za V. kurijo. Sestavil da se je poseben odbor, ki je ponudil Dompieriju kandidaturu in le-ta da je tudi vsprejel. Mi si mislimo, da so združeni gospodje od »progressa in demeratie« delali danes kisle obraze. Kajti o respektu, ki ga imajo pred Dompierijem priča dejstvo, da so se bavili z mislijo, da bi se raje ponižali in ga kandidirali sami, nego pa da jih porazi on.

Istra. Včeraj so volili na mnogih krajih. V Kopru, Pomjanu, Roču in pri Sv. Nedelji so zmagali nasprotniki, glede Kopra prav za prav še ne more biti govora o zmagi, ker ni bilo boja. V Roču in Pomjanu pa so se godile — kakor se glase naša poročila iz obeh krajev — godile prave orgije volilske korupcije in demoralizacije. Prodane duše so popivale po živinski in proklinjali »svojo mater, svoj rod in — Boga, da se je bilo kar zgražati. V oči gled takim orgijam so bili oni, ki so bili poštenji in zavedni, onemogli.

Naši vspehi včerajšnji so bili v sekcijah: Sv. Lovree Labinski, Topolovac-Gradinja, Sv. Martin, Sušak, Volun (ti dve na otokih) Dekani, Dolina, Karolja (motovunska), Hrušica, Mune-Žejani. Obe ti poslednji sekciji sti volili soglasno (128 ozir. 168 volilcev), čeprav se je prosluli Krstić klatil včeraj po Žejanih. Ali ničesar ni opravil pri tem, sirom našem sicer, ali poštenem narodu.

obleki in mlad mož z ruso brado, ki je bil očitno sin Rabbekov, so posedli, kakor da so se to naučili že prej, med častnike ter takoj na to pričeli hud prepir, v katerega so bili gostje prisiljeni mešati se. Bezgova gospodična je pričela vneto dokazovati, da je topništvo boljše nego konjištvu in pehoti, Rabbek in postarni dami pa so trdili nasprotno. Prišel se je razgovor vse vprek. Rjabovič je gledal bezgovo gospodično, ki se je tako vneto poganjala za to, kar jej je bilo tuje in sploh nezanimivo, in je opazoval, kako so se na njenem obrazu pojavljali in izginjali pritaženi usmevi.

Von Rabbek in njegova rodbina so mosterski vtikali častnike v ta prepir, sami pa so med tem bistro sledili njihovim čašam in ustnicam, pijo-li vsi in imajo-li vsi dosti sladkorja, zakaj ta ali oni ne je piškotov, ali zakaj ne pije konjaka. In čim bolj jih je Rjabovič gledal in poslušal, tem bolj mu je ugajala ta neodkrita, a dobro vzgojena rodbina.

Po čaju so šli častniki v dvorano. Voh ni prevaril poročnika Lobitka. V dvorani je

O shodu v Pobejih pri Kopru minole nedelje nam poročajo, da je bila udeležba tolika, da je dvorana konsumnega društva postala pretesna in da se je zborovanje moralo prenesti na dvorišče. Shodu je predsedoval veleč. župnik Koejan. Govorila sta posl. Kompare in prof. Mandić, prvi o važnosti volitev, drugi pa je slikal paralelo med dr. om Laginjem in dr. om Benattijem. Kandidatura Laginjeva je bila vsprejeta soglasno. Navdušenje je bilo veliko.

Po shodu je svirala godba in je peval mešan zbor. Zastopnikoma pol. društva »Edinost« gg. Mandiću in Komparetu je občinstvo prirejalo burne ovacije. Prebivalstvo tega kraja pojde letos prvič v resen boj proti koperskim signorom, kakor je bil ta shod prvi političen shod v teh krajih. Tem bolj nas morajo veseliti ti pojavi. Zora puca in — bit će dana v nedaljni bodočnosti.

Borba se je bila danes. Ako dobimo kako sporočilo, je dobe čitatelji med brzojavnimi vestmi.

Vprašanje taktike. Odkar se je — vsled vesti (dementirane pozneje), da je dr. Tavčar izdal v Postojni parolo za razbitje »Slovenske krščansko-narodne zveze« in vsled brezpogojne izjave dra. Šustersiča proti obstrukciji — slovenska javnost začela intenzivno baviti v vprašanjem bodoče taktike naših poslancev, se kar ne moremo rešiti iz čudnega položaja, v katerem se nahajamo jeden proti drugemu. Mi vsi povdarjamo v jednomer, da ga ni nikogar med nami, ki bi bil načelno za obstrukcijo: vsi želimo, da bi parlament deloval, vsi priznavamo tudi potrebo, da bi naša bodoča delegacija nastopala kompaktno — in vendar polemizujemo jeden proti drugemu tudi o vprašanju bodoče taktike.

»Slovenec« prinaša dopis iz Prage, ki naj bo v nekako opravičenje tiste brezpogojne izjave dra. Šustersiča proti obstrukciji. Ta dopis da je spisal neki nekdanji češki poslanec. Nam se zdi, da je gosp. dopisnik nekoliko nelogičen v izvajanju zaključkov iz svojih lastnih trditvev. Dopisnik navaja izreke nekaterih odličnejših poslancev — v prvi vrsti dra. Engela — proti imperativnemu mandatu, to je proti temu, da bi se poslanci že vnaprej vezali za obstrukcijo. Povdarja tudi, da je velika večina čeških politikov zoper tak imperativen mandat. No, kaj sledi iz tega? Je-li s tem res opravičena Šustersičeva brezpogojna izjava proti obstrukciji, je-li opravičeno, da ta gospod izjavlja že sedaj, da na vsaki način nastopi proti Čehom, ako začnejo z obstrukcijo? Mi bi rekli, da Šustersičeva izjava s tem nikakor

bilo mnogo gospodičin in mladih dam. Viželporočnik je stal takoj pri jako mladi blondini v črni obleki. Smelo skrivivši se, kakor da se opira ob neviden meč, se je smehljajal in koketno skomizgal z ramami. Govoril je jako nezanimive bedarije, ker mu je blondina prijazno gledala v obraz ter malomarno povpraševala: »Je-li mogoče?« In po tem apatičnem »je-li mogoče?« bi bil vižel, da je bil pameten, mogel soditi, da mu skoro pravi: »Molči vendar!«

Oglasil se je piano; plašen valček je letel iz dvorane skozi okna, do kraja odprta, in vsi so se ravno zaradi tega spomnili, da je za okni sedaj pomlad, majev večer. Vsi so čutili, da v zraku diši mlado listje topolov, rož in bezga. Valček in pomlad sta odkritosrečna. Rjabovič, v katerem je pod vplivom godbe izpregovoril popiti konjak, je od strani pogledal na okno, se nasmehnil ter pričel slediti kretanje žensk, in takoj se mu je zdelo, da vonjava rož, topolov in bezga ne prihaja z vrta, marveč ženskam z obraza in oblek. (Pride še.)

PODLISTEK.

Poljub.

(Ruski spisal A. P. Čehov; preložil Al. Benkovič.)

V veliki jedilnici, kamor so šli častniki, je na jednem koncu dolge mize sedelo pri čaju kakih deset moških in dam, starih in mladih. Za njihovimi sedeži je črnla tolpa gospodov, zavita v lahki dim cigaretni; sredi nje je stal suh, mlad gospod z rudečo brado in je, pogrkujoč nekaj, glasno razkladal angleški.

»Gospodje, toliko vas je, da vas ni mogoče predstaviti!« je rekel general glasno, trudé se, da bi bil videti vesel. »Seznajte se sani, gospodje!«

Častniki — nekateri s sila važnimi, celo strogimi obrazi, drugi po sili smehljajoči se, vsi pa čuteči se zelo stisnjene, so se malomarno priklonili ter poseli k čaju. Najbolj zvezanega se je čutil štabni stotnik Rjabovič, majhen, upognjen častnik, z naočniki in brado kakor ris. Tisti čas, ko so nekateri izmed

njegovih tovarišev delali važne obraze, drugi pa se prisiljeno smehljali, zdelo se je, kakor bi njegovo obličje, risja brada in naočniki pravili: »Jaz sem najplašnejši, najskromnejši in najbolj brezbarven častnik vseh brigade!« Prvi hip, ko je stopil v jedilnico, in potem, ko je sedel pri čaju, nikakor ni mogel svoje pozornosti obrniti na kak obraz ali predmet. Obrazi, obleke, brušene čašice od kristalnega stekla s konjakom, sopar iz čaš, vse to se je zlivalo v jeden sam skupni vtis, ki je delal v duši Rjabovičevi nemir in željo, da bi mogel skriti svojo glavo. Podobno kakor predavatelj, ki je prvič stopil pred občinstvo, vidi vse, kar je imel pred očmi, a si je nekako slabo zapomnil, kar je videl (fizijologi zovejo tako stanje, ko oseba vidi, pa ne ume, »psihiško slepota«), tako se je Rjabovič za hip čutil doma, izpregledal in pričel opazovati. Njega, plabega in nedruštvenega človeka, je pred vsem bodlo v oči to, česar nikdar ni imel, posebno pa — nenavadna hrabrost novih znancev. Von Rabbek, njegova žena, dve postarni dami, neka gospodična v bezgovi

ni opravičena, ampak nasprotno. Ako se češki politiki nočejo vezati za obstrukcijo, ako si hočejo ohraniti slobodno roko, da pozneje določijo svojo taktiko po razmerah in dogodkih, — kaj so rekli s tem? Rekli so, da ne bodo obstruirali, ako ne bodo prisiljeni v to, da ne bodo obstruirali, ako nastanejo razmere, ki jih ne bodo silile, da posežejo po tem skrajnem sredstvu! S takimi izjavami kažejo menda češki politiki, da imajo dobro voljo v to, da bo parlament deloval. Iz tega pa sledi z neizprosno logiko — da ponovimo zopet, kar smo rekli že ne vemo kolikokrat — da je vsem onim, ki se imenujejo prijatelje češkega naroda, sveta dolžnost, da s primernimi in odločnimi izjavami delujejo na to, da ne nastanejo razmere, ki bi Čeha silile v obstrukcijo. V doseg tega namena pa je neizogibno potrebno, da vsi mi, ki nam je zaveznost s Čehi dragocen zaklad, utrjamo moralno pozicijo Čehov! Da bi pa bile take izjave, kakor je bila Šustersičeva, primerne v to, tega menda ne bo trdil nikdo. Take izjave le izpodkopujejo moralno pozicijo Čehov, ker dajejo nasprotnikom in vladi že v naprej zatrdilo, da eventualna obstrukcijska taktika ne bo vspevala in da se torej Čehov ne treba bati! In kje ostaja tu načelo slovenske vzajemnosti, ki bi zahtevala, da pomagamo onim, ki so v stiski in nevarnosti! Rojaki na Kranjskem pa naj bi ne pozabili, da z utrjevanjem moralne pozicije vladine utrjajo stališče onemu, ki nas, zlasti pa Istrane, baš sedaj tepe, nam hoče vzeti vsako zastopstvo in ki hoče ohraniti zistem v našem Primorju, ki pomenja našo narodno nesrečo. Ako gosp. dr. Šustersič neče verjeti nam, naj povpraša le pri dru. Laginji. Temu gospodu bo vendar verjel. Če je ščuvanje v »Učiteljskem Tovarišu« podpora Istri, kakor si je žalostneje ne moremo misliti, pa tudi take podpore, kakor nam prihaja iz takih izjav, kakoršnja je Šustersičeva, ne moremo biti veseli. Ostaja nam torej kruto dejstvo, da nimamo pričakovati pomoči ni od desne, a tudi ne od leve! S polnim pravom smemo torej reči, da je bila izjava dra. Šustersiča, če ne drugega, pa vsaj jako prenapljena: težka taktična pogreška.

Pa ne le za naše bodoče razmerje do češke delegacije, ne le iz ozirov na načelo vzajemnega podpiranja med nami Slovenci samimi, je bila to taktična pogreška, ampak še v nekem drugem pogledu, omenjenem višje gori. Vsi se strinjamo v tem, da hrvatsko-slovenska delegacija mora nastopati zložno. Iz ozirov na to neizogibno, najnujnejšo potrebo smo se mi takoj, ko se je bila raznesla vest o paroli dra. Tavčarja, oglasili z izjavo, da oni, ki noče jedinstvenosti naše delegacije, tudi noče uspehov slovensko-hrvatskega naroda. Nam pa je za stvar, nas vodi le zavest, kaki interesi naši bi prišli v nevarnost, ako bi se ta jedinstvenost razbila, in zato ne moremo pardonirati niti dra. Šustersiča in moramo izjaviti, da je tudi njegova izjava ustvarila nevarnost za obstanek jedinstva! Ne gledé na to, da se niti vsi slovenski poslanci ne morejo postaviti na njegovo brezpogojno apodiktčno stališče, ne smemo prezirati, kaj se snuje in vrši v Dalmaciji: velika akcija za brezpogojno najstrožjo opozicijo proti zistemu in v vzajemnosti s Čehi. Gospoda, ako tako miren in trezen človek, kakor je dr. Borčić, tako govori, kakor je ta gospod govoril v občinskem svetu splitskem, potem že moramo verjeti, da je tam doli ogorčenje skrajno proti istemu zistemu, kateremu v prilog je bila izjava Šustersičeva. Če jeden Borčić tako govori, potem si je težko misliti, da bi dalmatinski poslanci postopali drugače, nego zahteva — javno ogorčenje. In še težje si je misliti, da bi Šustersičeva izjava povzdignila šanse za ohranitev prejšnje skupnosti med Hrvat. in slovenskimi poslanci. Ta izjava je bila morda umestna in koristna za Šustersičevo stranko z ozirom na sedanji stadij domačega boja, ali sojena z višega stališča, kjer ima človek bolji pregled velikih skupnih narodnih koristi in jasnejši pogled v bodočnost, s tega stališča sojena, je bila večkrat rečena izjava taktična pogreška, katero moramo le obžalovati.

Žalostna statistika. Dr. I. Winkler je priobčil v statističnem mesečniku sestavljene številke o prisilni prodaji posestev v vseh avstrijskih kronovinah v letu 1898. V tem letu je bilo potom-eksekucij prodanih 7563 posestev. Od teh jih odpada na Češko 2283, Moravsko 1534, Sp. Avstrijsko 785, Tirolsko 728, Galicijo 477, Štajersko 397, Kranjsko 325, Zg. Avstrijsko 301, Pri-

morsko 249, Šlezijo 198, Dalmacijo 107, Bukovino 90, Koroško 75 in Solnograško 60. Skupna površina teh 7563 na dražbi prodanih posestev je znašala 21.126 hektarov, in sicer na Češkem 5258, Štajerskem 2712, Moravskem 2067, Zg. Avstrijskem 1968, Galiciji 1858, Niž. Avstrijskem 1610, Kranjskem 1222, Tirolskem 1364, Koroškem 985, Šleskem 740, Primorskem 710, Solnograškem 324, Bukovini 165 in Dalmaciji 141. Na eno posetstvo odpada poprečno 2-8 hektarov površinske mere. Cenilna vrednost vseh teh 7563 posestev je znašala 51.699.962 kron; od teh odpada mej drugimi na Primorsko 1.033.455 na Kranjsko 880.583, Dalmacijo 327.877 K itd. Na posamezno posetstvo odpada povprečno 6836 K. Doseženi najvišji ponudek je znašal 44.643.241 kron, in sicer: na Primorskem 742.031, na Kranjskem 856.032, v Dalmaciji 220.686 kron itd. V sled nedostatkosti skupila so morali terjatve v znesku 25.496.471 kron knjižno izbrisati.

Italijanska vlada je doživela včeraj občuten poraz, ki je tem občutnejši, ker jej je došel od strani socialistov, teh ne le nje sovražnikov, ampak vse sedanje državne uredbe v Italiji. Stvar navidezno sicer ni Bog si ga vedi kake važnosti, ali velesimptomatično za politično položeno v Italiji. V komori se vrši debata o proračunu. Tu je zadelo vlado Saracco nemilo presenečenje. Zbornica je pritrdila predlogu socialistov, da se odpravi jedna vojaška šola in da se odpravijo vsa vojna sodišča.

Vojni minister je prigovarjal najodločneje, ali ni pomagalo. Večja ali manjša važnost stvari je tu povsem postransko vprašanje, ampak glavno je, da se je zbornica postavila na stran socialistov in proti vojnemu ministru.

Politiški krogi ugibljejo, kaj je moglo nagniti večino komore, da je storila sklep, toliko nasproten vsem nje tradicijam, da je potegnila s socialisti, ki so nje sovražniki. Ali se jej je ganila vest, da je hotela dati vladi resen opomin, naj se vendar enkrat spomni gospodarske in socialne mizerije v deželi in naj ne žrtvuje vsega molohu — militarizmu, ki požira ogromen del državnih dohodkov? Skeptiki — in teh je ogromna večina — pa menijo, da večina zbornice italijanske niti nima zmisla za take humanne stvari, in da jej je bilo le do tega, da vrže Saracco in da pride na njega mesto kdo drugi, ki bo še slabši od njega!

Pa tudi sicer so hudo pritiskali na vlado in sicer v dveh interpelacijah radi umorstva kralja Humberta. Zlasti ostra je bila interpelacija poslanca Pugliese o moralnih in političnih vzrokih umorstva. Kako more Italija dajati toliko anarhistov in najnevarnejših? Temu je vzrok popolen gospodarski, moralni in politični nered naroda. Vse vlade so krive. Minister Saracco se je zvijal v svojem odgovoru, opravičeval sebe in vladne organe in je uverjal, da anarhisti niso italijanska posebnost, ampak da jih je povsod. (Ali dejstvo je, da so bili v noveji čas morileci vladarjev sami Italijani.) Zaključil je z naznanilom, da vlada pripravlja zakonski načrt proti anarhistom, ali dostavi je hitro, da to ne odpravi zla, ker nikdo noče nič žrtvovati, da bi se razmere konsolidirale. G. Saracco pa je molčal o socialnih in gospodarskih reformah, ki bi bile potrebne, da se odpravi beda in mizerija, ki tvori redilna tla za anarhizem.

Siromišni narod italijanski, ki se v »vrtu Evrope« potaplja v gospodarski in socialni bedi, ki si duševno zanemarljen, ob vseh virih stare latinske kulture tvoje, in ki ne moreš najti človeka, ki bi umel tvojo bedo in ki bi imel zmisla za to, česar bi ti trebalo, da se povzdigneš! Vsi zahtevajo od tebe, da bodi junak, da-si si slabši in s tem te ubijajo — vsi, pa naj se imenujejo Crispi ali pa Saracco! Siromaki pa tudi mi s tabo, ker moramo biti tvoji zavezniki in smo obsojeni, da ti pomagamo nositi breme po vinskih klavzulah, s škodami, ki jih trpimo na morju in pa... se tudi naša politična in narodna prava polagajo na žrtvenik zaveznitva s tabo.

Tržaške vesti.

Le ne zahtevati preveč hkratu! V kolikor moremo opazovati mi, se je povsodi med našim ljudstvom pozdravljalo z velikim zadoščenjem, ko so izvedeli, da se je resno začelo misliti, da se ideja prepotrebne narodnega doma v Trstu dovede do nje uredničenja. To je dobro, to je veselo znamenje. Ali posvariti moramo one, ki bi hoteli, da se sedaj ideja izvrši kar čez noč. Zlasti pa go-

dnjajo nekaterniki, ker še ni bil občni zbor društva »Narodni dom« in ker istega delovanja še ni v polnem razvoju. Te rodoljube smo hoteli poprositi, naj imajo malee potrpljenja in naj ne zahtevajo preveč hkratu. Blagovole naj pomisli, koliko dela je hkratu zalotilo rodoljube, dela, ki je silno, ki se ne da odlašati in ki že po svoji naravi mora imeti prednost pred vsem drugim. Tu so volitve za državni zbor, ki zahtevajo mnogo časa in truda, tu imamo volitve v zavarovalnico za slučaj nezgod, katere volitve so tudi jako važne, in tu imamo — ljudsko štetje. Torej je dela več nego preveč, a na drugi strani je veliko premalo delavecev. Prvaki se torej v resnici v tem hipu ne morejo baviti z »Narodnim domom«. Ko mine delo z omenjenimi dogodki, pride tudi vprašanje »Narodnega doma« na vrsto. Le nekoliko potrpljenja, le ne preveč hkratu zahtevati! Prosimo v imenu dobre stvari.

Tečaj za babice. S 1. februarja 1901. se odpre na c. kr. učiteljsku za babice v Trstu praktično-teoretični tečaj v slovenskem jeziku.

Ženske, ki želé udeležiti se tega pouka, ne smejo biti stareje nad 40 let; ako niso omožene, morajo biti stareje od 24 let.

Pri vpisovanju morajo prinesiti seboj:

1. krstni ali rojstni list, slučajno tudi spričevalo poroke, vdove pa spričevalo o smrti soproga;

2. Domovnico ter spričevalo občinske oblasti o dobrem vedenju;

3. Spričevalo zdravja in fizične sposobnosti, izdano od uradnega zdravnika politične oblasti (okrajnega glavarstva, mestnega magistrata);

4. Spričevalo cepljenja kôz oziroma ponovitve cepjenja.

Mimo tega morajo se izkazati s šolskimi spričevali ali položiti vsprejemni izpit, da znajo čitati in pisati v učenem jeziku.

Prosilke za štipendije poknežene grofije goriško-gradišanske in mejne grofije Istre morajo predložiti svoje prošnje na pristojno politično okrajno oblast do 30. decembra t. l., s spredaj rečenimi spričevali in vrh tega s spričevalom ubožnosti, ki jim ga izda občinska oblast.

Vse one, ki želé v tečaj vstopiti, morajo se predstaviti od 1. do 4. februarja 1901. profesorju na c. kr. učilišču za babice v mestni bolnišnici, ker po preteku tega časa vpisovanje ne bo več mogoče.

Samomorilec — ženin. 46-letni Ivan Jug iz ulice Muraglione št. 2. si je včeraj iz obupanja nad svojim žalostnim gmotnim stanjem zasadil večkrat v prsi — škarje. Po prvi pomoči na rešilni postaji so ga prepekljali v bolnišnico, kjer je izjavil željo, da bi se poročil z ženo, s katero je živel v skupnem gospodarstvu. Tej želji je, kakor poročna neki tuk. list, ustregel duhovnik bolnišnice. Kmalu potem je Jug umrl.

Povožen. Sinoči okolo 6. ure je prišel na ulici Torrente 22-letni duinar Kozma Oloferme pod voz ter je bil nevarno ranjen na več mestih. Ponesrečenca so spravili v bolnišnico.

Na delu ponesrečil. 14-letnemu zidarskemu učencu Karolu Čuku s Proseka je padel včeraj na neki novi zgradbi težek kamen na glavo ter ga je nevarno ranil na glavi. Dečka so spravili v bolnišnico. Malo je nade, da bi ozdravel.

Otrok povožen. Včeraj predpoludne je prišel 5-letni Ferruccio Bacchetti iz ulice Rigutti št. 19. ob zagati dei Falehi, ko je hotel iti čez cesto, pod tovorni voz, ki mu je zlomil prsi in hrbtnico. Dečka so spravili v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Kočijaža so zaprli.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 349 slučajev bolezni, 348 oseb je proglašanih zdravimi, 848 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 145 takih, ki so ponesrečili na delu. V 152 slučajih so se bolniki pregrešili proti naredbam zdravnikov. Na podporah se e izplačalo tekom tedna 276.60 kron.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 28. novembra ob 10. uri predpoludne se bodo valed naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: na Vrdeli 741, krave in prašiči; na Vrdeli 773, vino, hišna oprava; v ulici S. Giorgio 1, hišna oprava in dragocenosti; v ulici Majolica 1, hišna oprava; pri Sv. Mariji Magd. Sp. 169, krava; v ulici S. Nicolo 30, hišna oprava; v ulici S. Lucia 6, kolo; v ulici Farneto 36, tehtnice, jesihi, hišna oprava, oprema v zalogi in jestvine.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 9.1, ob 2. uri popoldne 13.7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.4. Danes plima ob 1.18 predp. in ob 11.18 — pop.; oseka ob 6.5 predpoludne in ob 6.45 popoldne.

Slovanska čitalnica v Trstu priredi prihodnjo soboto zanimivo zabavo sodelovanjem gospoda in gospe Gavrilovičeve, »Slovanskega pevskega društva« in še posebej njega pevovodje, gosp. Srečka Bartelja. Ta zabava bo v slovo umetniški dvojici gospodu in gospe Gavrilovič, zбоk česar se je nadejati obile udeležbe.

«Tržaški Sokol» naznanja, da se bodo telovadne vaje za gojence odslej vršile po starem redu, namreč vsako sredo in soboto za I. oddelek od 3.—4. ure popoldne in za II. oddelek od 4.—5. ure. — Vaje za starejše brate pa vsaki ponedeljek in četrtek od 8. do 9. ure zvečer. Na zdar!

Vesti iz ostale Primorske.

× Občinke volitve v Kastvu so dovršene in sicer najsijajnejše za našo stranko. Vsi trije razredi so jednoglasno izvolili od domače, poštene stranke predložene kandidate. To je sijajen protest proti vsem poskusom plačanih in najetih duš za upropastjenje, te prve hrvatske občine istrske. To je pojav zavednosti, ob kateri so se razbili vsi naklepi nasprotnika in njega peklenških pomagačev. Čast takim občanarjem in volilecem!

× Iz Kanala nam pišejo: Dne 21. maja je počil naš veliki zvon. Ker so zvonovi te dekanije zavarovani pri »Unio Catholica«, se umeje ob sebi, da se je takoj naznanilo glavnemu vodstvu na Dunaju, kaj se je zgodilo. Rečena zavarovalnica pa je čakala cele štiri mesece, predno je poslala svojega zastopnika na lice mesta, da je dalsneti ubiti zvon in ga prepeljati v Gorico, da ga preljejo. Zvon je bil prelit dne 25. oktobra, ali novega prelitega zvona še danes nimamo! Kaj je temu krivo? Kje je vzrok? Ali je tako postopanje rečene zavarovalnice pravilno?!

Naša ura se nam še vedno punta. Poprej ni nikoli kazala prav, sedaj pa tudi ne teče več. Sneli naj bi jo in popravili.

Tako daleč smo že prišli v naši kanalski fari, za nobeno stvar se ne skrbimo več. Naša fara je degradirana. Iz dekanije smo postali nekaj vikarijat. Naša cerkvena administracija je sedaj v Ročinju. Dne 22. t. m. smo imeli črno mašo za pokojno grofico Resseguier. Bila je maša prvega razreda, peta in z orgljami. Bili so štirje duhovniki (dva zunanja in dva domača), tudi orgljava je izvršten, ali vsega skupaj je bil — en pevec. Tudi to kaže, kako je vse zanemarjeno v naši kanalski fari.

× C. kr. poštni urad na Kamnem, v političnem okraju Tolmin, se opusti s 30. novembrom t. l. Namesto tega urada se s 1. decembrom t. l. uvede dve službi selških listonoš in sicer jedna v Kobaridu za kraje Kamno, Selce, Versno in Krn, druga pa v Tolminu za kraje Dolje, Gabrije, Volarje, Selišče in Smast.

Vesti iz Kranjske.

* Umor. V neki koči v Zagorju je pilo dne 19. t. m. več rudarjev. O tem jim je prišel zabavljat mesar Jože Klokovičnik, katerega so zato ven vrgli. Zunaj sta ga dva rudarja pretepala, ker je še vedno razsajal. Tedaj pa je prišel k 19-letni sin mesarjev in izlrl iz plotu lato, iz katere je gledal velik žrebelj. Udaril je z lato enega rudarjev tako silno, da mu je žrebelj prebil črepijo ter je čez dva dni umrl. Storilec je v zaporu.

* Želbljarska obrt v Kropi. Iz »Slovenca« posnemamo, da je c. kr. tehnologični muzej na Dunaju poslal v Kropo g. Janeza Satarja, mojstra različnih okraskov na železnih mrežah. Prva želbljarska zadruga mu je dala za pouk tri mlajše želbljarje, ki jih mojster poskuša in poučuje v takih okraskih. V Kropi je že kakih 10 dnij ter ostane ondi kakih pet tednov. Potem odpelje sposobne učence na Dunaj, kjer se bodo učili novega dela. Čez pol leta se vrnejo v Kropo kakor mojstri in začno druge poučevati v novih izdelkih. Tako je opravičeno upanje, da se domača obrt v Kropi povzdigne na prejšnjo višino ter reši kraj grozečega propada, in to tem bolj, ker c. kr. tehnologični

muzej kaže mnogo zanimanja za žrebčarsko zadrugo v Kropi ter je isti naklonjeno tudi ministerstvo.

* Proslava Prešernove stoletnice v Ljubljani. Odbor za Prešernov spomenik je vložil na e. kr. deželni šolski svet prošnjo, da bi v ponedeljek dne 3. decembra na vseh ljubljanskih srednjih šolah bil pouka prost dan in da bi šolskim ravnateljstvom naročilo, naj bi skrbela za to, da se dijakom primernim načinom razloži pomen tega dneva. — Za slavnostni obhod narodnih društev je dal rodoljubni ljubljanski meščan, g. Oroslov Dolence, prirejevalnemu odboru brezplačno na razpolago 200 bakelj. — »Ljubljanskega Zvona« 12. št. izide kot samostojen Prešernov album v obsegu 10 pol z izvirnimi ilustracijami.

Ker bo ta številka »Zvona« obsegala same temeljite članke, essaye in razprave, zanimive povesti, črtice in pesmi — vse nanašajoče se na prvaka naših pesnikov, dr. Franceta Prešerna, in ker Slovenci do sedaj — žal — še nimamo ni jedne brošure, ki bi bila izključno posvečena Prešernu — bi bilo zelo želeli, da bi se 12. samostojna številka »Zvona« tiskala v mnogoštevilnih izvodih, da bi si jo mogli nabaviti tudi oni, ki niso naročniki »Ljubljanskega Zvona«. Gotovo bi se po vsem Slovenskem našli prekupec ter bi se »Prešernov album« čim bolj razširil med narodom. Sicer je pa na to gotovo že mislila »Narodna tiskarna«, ki je mnogo žrtvovala, da bo 12. številka »Zvona« zares krasno delo in to ne le po vsebini, ampak tudi po obliki.

* Poročil se je okrožni zdravnik v Novem mestu in vodja ondotne bolnišnice, g. dr. Peter De Franceschi, z gđ. Dijonizijo Dolžanovo iz Gradea.

* Mrtvo žensko truplo. Z ozirom na včerajšnju notico pod tem naslovom priobčujemo, da je v utopljenki spoznal svojo ženo delavce v tovarni za klej, Marko Žagar ter povedal, da je ista v četrtek zvečer pobegnila od doma, ker jo je pretepel. Frančiška Žagar, ki je šla nedvomno sama v vodo, je bila zelo vdana pijančevanju, vsled česar jo je mož večkrat tepel. Izrazila se je nedavno, da ne more vsled tega več živeti in si je gotovo nalašč izbrala jamo pri tovarni, ker mora njen mož iz tovarne večkrat priti k tej jami, kar ga bo vselej spominjalo na ženo.

Štajerske vesti.

— Angležki »kramar« na Štajerskem. Grabežljivi Angleži, ki imajo povsod na vsem svetu svojo roko, kjer koli se morejo nadejati kakega dobička, so si sedaj izbrali tudi Štajersko za svojo molzno kravo. Osnovali so namreč v Londonu delniško družbo »The Goriach Coal Mining and Gyps Works Limited«. Namen družbe je, kopati na Zgornjem in Spodnjem Štajerskem premog in druge rudnine ter računa na 592.000 fr. letnih dohodkov.

Razne vesti.

Osodepolna igra. V Školnikih pri Ostrovem je igralo kakih 40 dečkov »vojno«, in sicer je ena stranka zastopala »Kitajce«, a druga »Ruse«. »Rusi« so zmagali ter ujeli nekega »Kitajca«, katerega je »vojno sodišče« obsodilo na smrt na vislicah. Takoj so tudi res »vjetniku« dejali okrog vrata vrvi ter ga vlekli na neko drevo. Ko je nesrečni deček čez nekaj minut pomolil jezik iz ust ter se mu je začelo stresati telo, mislili so ostali dečki, da se šali z njimi. A kmalo so spoznali z grozo, da je obešeni »vjetnik« — mrlič.

Prestolonaslednik črnogorski na Dunaju. Kakor poročajo z Dunaja, je črnogorski dedni princ s soprogo prispel včeraj tje.

Cesar v Budimpešti. Cesar se je včeraj jutro pripeljal v Budimpešto. Pred odhodom z Dunaja je v nedeljo predpoludne sprejel ruskega vel. kneza Sergija v posebni avdijenci, ki je trajala pol ure.

Kako se v Ameriki izvršujejo ločitve zakona priča sledeče: Neki bogataš in obiskovalec raznih klubov v Čikagu je v enem dnevu storil to-le: Ob 2. uri 10 minut: pismo za ločitev vloženo; 3. uri 10 minut: slučaj je prišel v preiskavo; 3. uri 43 minut: ločitev se je dovolila; 3. uri 47 minut: sklep se je registriral; 4. uri 15 minut: oskrbovalne svote v znesku 612.000 mark so se ex-ženi izplačale.

Gluhost. Neka bogata gospa, ki je ozdravila od gluhosti in šumenja v ušesih s pomočjo uspešnega bobnila dr. Nicholsona, je darovala njegovemu zavodu 75.000 gld. z namenom, da gluhi in nepremožni ljudje vdo-bijo brezplačno taka bobnila. Pisma naj se naslovijo: Št. 4660, zavod Nicholson »Longcotte, Gunnersburg, London. W.

Književnost in umetnost.

Tri drame. Josip Selak. Tri drame: Otac i kći, Šumski radnici, Bogataši. Cijena 2 krone 50 st. Zagreb. Tisak Dioničke tiskare 1900.

O teh treh književnih proizvodih hočem spregovoriti nekoliko besed zato, ker sem čul, da se bodo te drame predstavljale tudi v Trstu, oziroma v tržaški okolici.

Otac i kći, drama v štirih dejanjih. Ta drama se ne bi smela predstavljati. Takih soprogov in očetov, kakor je opisan propali trgovci Cerić, ali jih ni, ali, ako jih je, niso za oder. Žena mu Ana, angelj med ženskami, strta od nesreče, žalosti in boli, bolna na jetiki, leži na smrtni postelji, a soprog jej med tem sedi v krčmi in pije, kolikor mu le grlo daje in — na dolg. Povrnivši se domov, seveda pijan, zahteva večerjo, denarja ... kriči psuje, kolne. Grozé se zadirja v drobno in lačno deco, v 19-letno marljivo, dobro in nedolžno hčerko Danico in v blago, plemenito umirajočo ženo ...

V drugem dejanju se nahajamo v siromašno urejenem stanovanju zvodnice (rufjanke) Mande. K Manti je došla 19-letna marljiva, dobra, nedolžna Danica ..., da počaka bogataša Lončarja, kateremu hoče žrtvovati za 50 gld. ono, česar jej ne bodo mogli več vrniti niti vsi helenski bogovi, žrtvovati zato, da bo mogla kupiti umirajoči materi potrebnih zdravil ... Danica zbeži v bližnjo sobo in na oder stopa nje oče, ki takoj izraža svojo radost na tem, da se je njegovo dete »spametovalo« ... Čujejo se koraki, oče se skriva, bogataš Lončar nastopa, odhaja v v sobo k Danici. Zvodnica in oče se primakneta k vratom in gledata skozi ključavnico ... »Manda: Hi-hi-hi, Oče: Ha-ha-ha. Manda zopet: Hi-hi-hi. Oče: Ha, drži jo okolo pasa ... pritegnil jo je k sebi ... cvet je pogazen! Manda: Hi-hi-hi! Oče: Ha-ha-ha. (Mane si roke od veselja.)«

V tretjem dejanju se materi odkrije črna tajna ... mati umre.

V četrtem dejanju ubije oče hčer, ker noče več ponoviti, kar je storila v drugem dejanju ...!

Kje je v tej drami etika, estetika, morala, pedagogija! Zakaj mora umreti mati, ki ni ničesar kriva? Zakaj ubija oče brez kazni, da si je vsemu kriv? Zakaj mora umreti Danica, da si ni kriva? ... Pardon, Danica je kriva, ali ni umrla radi te krivde, ampak zato, ker ni hotela ponoviti krivde, reete: ker ni mogla zaslužiti toliko denarja, kolikor ga treba nesrečnemu, brezsrčnemu, ostudnemu očetu za — vino! »Cvet je pogazen«. Da — »pogažena« je tudi plemenitost lepote, brez katere ne more biti prave umetnosti!

Ponavljam: ta drama se ne sme predstavljati. Sicer pa se nadejam, da bi tudi slavna oblast uložila svoj »veto«.

(Zvršetak pride.)

Slovenka. Vsebinska XI. zvezka. Zločestih: Pesem o galebu. — Danica: V pojasnilo. — Kristina: Nageljni, pesem. — Zofka Kveder: Ženske duše. — Kristina: Najraje ... pesem. — Sanjar: Na pomolu sv. Karla. — Sanjar: Misija žene. — Zofka Kveder: Studentke (zvršetak). — Kristina: Na grobeh, pesmi. — Bož. Tvorcev: Feminizem v Rusiji. Bonifacij: Boj proti prostituciji. — Bonifacij: Žensko društvo v Belemgradu. — Listek. — Književnost in umetnost: Naša slika. »Slovenska šolska matica«. Italijanska kraljica Jelena. Slav. uredništvo. — Razno: Narodni dom v Trstu. Mednarodni kongres o položaju in pravicah žen v Parizu. »Zavod sv. Nikolaja«. Delavke v e. kr. tobačnih tovarnah. Ženski lekariji v Rusiji. Za farmacevtke. Steznik v šoli. Doktorica filozofije. Elizabetin dom za deco. Častna doktorica filozofije. Žensko društvo v Belemgradu. Budimpeštansko vseučilišče. Žensko učiteljske v Belemgradu. Ženske na trgovskih šolah v Rusiji. Odprt grob. Priloga. Druga priloga. 25-letnica službovanja. — Slika: Koppers T.: »Charitas«. — Prilogi: Poziv za prispevke k božičnici ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Okrožnica zavoda sv. Nikolaja v Trstu.

Brzjavna poročila.

Vollte volilnih mož.

KOPER 27. (P.) V Pobegih zmagali s 103 glasovi večine.

O hrvatskem saboru.

BUDIMPEŠTA 26. (K. B.) Ogrski kor. biró imenuje docela izmišljeno vest dveh parizkih listov, da bi bilo prišlo predvečeraj v hrvatskem saboru do hudih izredov ter da se je tudi streljalo iz revolverjev.

Iz francoskega parlamenta.

PARIZ 26. (K. B.) Danes je komora začela razpravljati o proračunu ministerstva za naselbine. Govorilo je več govornikov; potem so odložili debato na jutri.

Ustaja na Kitajskem.

BEROLIN 26. (K. B.) Grof Waldersee brzjavlja dne 24. t. m. iz Pekinga: Oddelek Mühlentfels je dne 22. t. m. po zelo nevarnih gorskih potih dospel do velikega zida ter na istem razvil nemško zastavo. Francozi so imeli 30 kilometrov od Paotingfua proti jugu, kakor je videti, večjo bitko z boksarji.

LONDON 26. (K. B.) Reuter javlja iz Washingtona: Vladi se ne zdi umestno priobčevati natančnejih poročil o nagodbi, sklenjeni v Pekingu ter priznava kakor resnično vest, da nagodba temelji na francoski noti. Predlogom glede razrušenja trdnjav in stalne vojaške okupacije Združene države menda ne pritrđijo v polnem obsegu, ako poslanihi bistveno ne spremenijo zahtev, navedenih v francoski noti. Lahko je torej prorokovati, da bo vlada Združenih držav zahtevala neke spremembe; istotako poskusi ameriška vlada znižati zahtevano odškodnino in kaznovanje kolovodij. Amerikansko vlado podpira, kakor je videti, neka odločilna velesila, in sicer velesila, o kateri je misliti, da stoji na konkretnem stališču.

LONDON 27. (K. B.) »Daily News« javljajo včeraj iz Shangaia: Li, ki se nahaja sedaj tukaj, je prejel od Li-hung-Čanga brzjavko, v kateri poroča poslednji, da je cesarica udova zbolela, ne da bi stvar natančneje razjasnil. Guverner v Šensiju je zopet pozval oblasti v Kiangsuju in Čo-hiangju, da spravijo v Singanfu živil za dvor.

LONDON 27. (K. B.) Kakor poroča »Morning Post« včeraj iz Shangaia, je Li-hung-čang nevarno obolel ter je poklecal k sebi svojega posinovljenca Li-čing-fanga; isti je v soboto odpotoval iz Shangaia v Tientsin.

LONDON 26. (K. B.) »Reuter« javlja dne 24. t. m. iz Pekinga: Včeraj so odposlali oddelek ameriških konjenikov, ki naj bi pregnali roparsko druhal, ki se je ugnezdila v neki vasi 16 milj od Pekinga. Vas je bila močno utrjena. Amerikanci so jo napali in vzeli. Sedem Kitajcev je padlo. Francozi delajo z večjo odločnostjo na popravljanju Čunkinske železnice med Lukubianom in Paotinfuom.

NEW-YORK 26. (K. B.) Kakor javlja dopisnik »New York Worlda« se Washingtonski poslanik Conger menda kmalu vrne v Ameriko. Po osvojitvi Pekinga da isti ni več v sporazumljenju z vlado, ker se zavzema za naredbe, ki se zdijo Mac-Kinleyu preradikalne. Conger pa da je razžaljen, ker v Washingtonu ne odobrujejo njegovega menenja.

Trgovina in promet.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

za 50 kg. v kronah.

Kava: Santos I.	99.—
„ II.	90.—
Rio I.	99.—
„ II.	92.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
„ II.	—
Laguaira lavé I.	136.—
Laguaira lavé II.	109.—
Maracaibo	114.—
Guatemala	166.—
Salvador	112.—
Costarica	141.—
Portorico	155.—
S. Domingo	111.—
Jamaica	—
Malabar Plant	167.—
Java W. J. B.	184.—
Moka	155.—
Poper: Singapore	99.—
Penang	93.—
Tellichery	99.—
beli	141.—
Piment:	61.—
Sladka škorja: (cimet)	87.—
„ electa	91.—
Riž: italijanski	18.—23.50
Indijski	10.25-15.50
Japonski	15.—17.—

Južno sadje:

Rožiči: (novi)	11.—13.—
Dateli:	—
Smoke: (Calamata) v venci novi	14.—16.50
„ proste	12.50 20.50
puljsko (Puglia)	—
smirnske (v škaflicah)	31.50 56.50

Mandeljni: sladki I. Bari novi	131.—
Lešniki: siciljski	42.—
„ istrski	50.—
„ levantinski olupljeni	72.—82.—
Suho grozdje (cibibe): Eleme	28.—67.—
„ Sultanine	58.—84.—
„ iz Perzije	—
„ črne Cismé	30.—
„ Morea	60.—61.—
„ Lipari	72.—
Pomeranče (zaboj)	4.—8.—
„ Puglia [zaboj]	—
Limone	3.—7.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	76.—81.—
„ albansko	36.—37.—
„ dalmatinsko	39.—41.—
bombažev amerikaško	36.50 37.50
bombaževa angleško	—
sesamovo	53.—

Trgovinske vesti.

Budimpešta 26. Pšenica za oktober K. — do — Pšenica za april 1901 K. 7.43 do 7.44 K. Riž za oktober K. 7.60 do 7.62 Riž za april K. 7.15 do 7.17 Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 5.55 do 5.56 Koruza za september — do — Koruza za oktober — do — Koruza za maj 1901 K. 5.01 do 5.02 Pšenica: ponudbe dobre, povpraševanje omejeno, mirno. Prodaja 12.000 m. st. 5 st. ceneje. Vreme: lepo.

Hamburg 26. Trg za kavo. Santos good average za december 33.75, za mare 35.25 za maj 35.75 za september 36.50 Denar.

Havre 26. Santos good average za november po 50 kg. Fres. 42.25, za mare po 50 kg Fres. 42.50

Dunajska borza dne 26. novembra.

	proševčera	danes
Državni dolg v papirju	98.10	98.05
„ „ v srebru	97.75	97.65
Avstrijska renta v zlatu	115.45	115.70
„ „ kronah 4%	98.30	98.20
Kreditne akcije	656.50	657.75
London 10 Lsr.	240.65	240.47 1/2
20 mark	23.52	23.53
Napoleoni	19.18	19.18
100 italijanskih lir	90.75	90.70
Cikini	11.38	11.36

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoja

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalnih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

PASTIGLIE PROTI PRENDINI

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri peclih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škaflicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Škaflička stane 60 stotink.

Dunajska filjalka
Hranilne vloge na knjižice s 4%
 Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Pekarna

„Pri domači pekci z Grete“
 se nahaja v

Trst. — ulici Riborgo št. 15 — Trst.

Priporoča svojim rojakom v mestu in posebnost svojim starim odjemnikom trikrat na dan svež kruh in razno drugo fino pecivo.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostol. Velikanstva

XXI. c. kr. drž. loterija
 za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,
 ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 18.122 dobitkov v gotovini, v skupnem znesku 418.640 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Za izplačilo dobitkov jamči c. kr. loterijski dohodni urad.

Žrebanje nepreklicno dne 13. decembra 1900

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7., v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti tirga za kupce srečk.

Srečke se dopoljujejo poštne prosto.

C. kr. loterijska direkcija, oddelek za državne loterije.

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILO!
 V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE
 POGREŠATI

POEZIJE
 DOKTORJA
 FRANCETA
 PREŠERNA
 UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU VEZANA 6 K 40 K, V USNJI VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYR & FID. BAMBERG V LJUBLJANI
 ••••• DOBIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH •••••

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročstvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.
 (Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavezanec sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

One naše gosp. kupce ki pošiljajo po blago z vozom, prosimo naj opozorijo voznike da smo se preselili v ulico **Commerciale št. 3** (v bližini dobro poznane kavarne Fabris.)

J. PIPAN & C.o

Zaloga kave, riža in olja.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednosti, zato je naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR!

ZALOGA PRI IV. JEBAČINU V LJUBLJANI.

Cenjene gospodinje! skusite da ta naša izborna sladna kava najde pot v vsako slovensko hišo.

V soboto!

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč peči in štedilna ognjišča

kubinsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obrobne ograje, orodja za vsako obrt.

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno — dijetlično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih blevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah. Cena 1/2 škatlice kron 1.40. 1/2 škatlice 70 stot. Pristen je le se zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje belgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapacijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svo to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Jabolka

najfinejše vrste 100 kg. 8 gld.

uižje vrste 5 gld. nefrankovano, po povzetju pošilja

J. Razboršek

Šmartno pri Litiji (Kranjsko)

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odjemalcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za jesen in zimo in sicer: sukno za moške in ženske obleke, flanelo, barvan in bel barhent, piket za perilo, majo od volne in bombaža, odeje s podvleko ali volne itd. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, ovratniki in ovrtnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prti; bela in barvana zagrinjala na meter ali izgotovljena.

Drobniarje za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za dreštvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v prihodnje podpore cenj. odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubšeje

M. Aite.

Redka prilika!

300 komadov za samo gld. 1.80

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in lepo verižico, 1 čudovito eleganten ustaik za smodke iz jantarja, 1 krasna kravatna igla s simili-bilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. Biserom za gospode ali dame, 1 jako krasna garnitura sestoječa iz manšetnih, ovrtnih, naprsnih gumbov, 1 krasna pisalna žepna oprava, sestoječa iz treh komadov, 1 par finih nogovic, 1 zelo eleg. damska broša najnovejše mode, 1 krasno toaletno zrcalo z etnijem in finim česalom in še nad 250 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsaka prevara je izključena, ker sprejemem neugajajoče takoj nazaj.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili v darilo.

Razpošilja po poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej.

Ernest Buchbinder

KRAKOVO

Poštno predalo E. S.

Najbolja prevlaka za podove je Fernolendtov

bliščeči lak

za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšnjo prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in je trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti škatli.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov

ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21.

Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

Nadalje specialitete: pisalna in kopirna črnila, nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo za ohranjanje podplatov „Vandol“, Kovinska čistilna zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščile (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/4 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddelek.

v vredn. papirjih 2 1/4 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Biellitz, Gablonz, Gradec Sibin, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 1/2 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali Seberni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2 % obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjic najkulantneje. Borzno računanje.